

РАДІОАКТИВНЕ ЗАБРУДНЕННЯ СУХИХ ГРИБІВ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ ЗОНИ ДОБРОВІЛЬНОГО ВІДСЕЛЕННЯ ЛУГІНСЬКОГО РАЙОНУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Довгун Т. А магістр 1 курсу
Житомирський державний технологічний університет
Краснов В.П., доктор сільськогосподарських наук, професор, науковий керівник
м. Житомир, вул. Чуднівська, 103 Україна
tdovhun123@gmail.com

Макроміцети лісів Полісся України виконують важливу природню роль у мінералізації органічних решток, а частина з них забезпечує надходження елементів живлення з ґрунту до численних лісових рослин, створюючи на їх корінні мікоризу. В той же час, плодові тіла лісових грибів широко вживаються в їжу в першу чергу місцевим сільським населенням. Їх популярність на теренах північних районів Житомирської області дуже велика. Крім того відомо, що саме лісові масиви цього регіону зазнали найбільшого радіоактивного забруднення внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Вже перші дослідження, з вивчення рівнів радіоактивного забруднення їстівних грибів, після аварії на ЧАЕС показали, що їх плодові тіла містять значну кількість радіонуклідів, але різні види накопичують їх з різною інтенсивністю. Дослідження, які були проведені у республіці Білорусь, Росії та на Україні дозволили виявити ті види, які у найбільшій мірі накопичують ^{137}Cs та розробити рекомендації щодо регламентації їх використання. Було також виявлено, на інтенсивність накопичення радіонуклідів впливають екологічні умови зростання грибів та відношення їх до певних трофічних груп. Дослідники також встановили, що при висушенні грибів відбувається значне збільшення питомої активності ^{137}Cs в них і розробили спеціальні допустимі рівні вмісту даного радіонукліду в сухих грибах. Втім, у сучасний час відсутні дані про рівні радіоактивного забруднення сухих грибів у Поліссі України. Метою наших досліджень було виявлення радіоактивного забруднення сухих грибів на територіях забруднених радіонуклідами.

Наші дослідження проводились у селі Повч Лугинського району Житомирської області, яке межує з лісовими насадженнями, що мають щільність радіоактивного забруднення ґрунту понад $15\text{Кі}/\text{км}^2$. Для дослідження було отримано 135 зразків у 15 сімей (по 3 кожного виду - білий гриб, польський гриб та підберезник).

Таблиця. Питома активність ^{137}Cs в сухих грибах різних видів (ДР ^{137}Cs – 2500 Бк/кг)

№ ділянки	Назва грибів	Повторнісі досліджуваного матеріалу	Питома активність ^{137}Cs в зразку, Бк/кг
1	Boletus edulis	Білий гриб 1	2589
		Білий гриб 2	540
		Білий гриб 3	32213
	Xerocomus badius	Польський гриб 1	266165
		Польський гриб 2	88229
		Польський гриб 3	172045
	Boletus scaber	Підберезник 1	8682
		Підберезник 2	1081
		Підберезник 3	3843
2	Boletus edulis	Білий гриб 1	3237
		Білий гриб 2	59213
		Білий гриб 3	26035
	Xerocomus badius	Польський гриб 1	156693
		Польський гриб 2	209367
		Польський гриб 3	133003
	Boletus scaber	Підберезник 1	584
		Підберезник 2	3130
		Підберезник 3	745

Попередні результати, отримані з однієї серії вимірів представлені в таблиці. Фактичний вміст радіонукліду ^{137}Cs в більшості представлених зразках перевищують допустимі рівні.